

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

мр Александра Кавгића

Интерактивна настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: теоријски, методолошки и практични аспекти

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Датум и орган који је именовео комисију:
10. 10. 2014, Наставно-научно веће Филозофског факултета, одлуком бр. 02-450/1 од 13. 10. 2014.
2. Састав комисије са знаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен:
 - (1) Др Твртко Прћић, редовни професор за ужу научну област Енглески језик и лингвистика, изабран 30. 3. 2006, Филозофски факултет, Нови Сад
 - (2) Др Татјана Глушац, доцент за ужу научну област Англистика, изабрана 12. 7. 2013, Факултет за правне и пословне студије „Др Лазар Вркатић”, Универзитет Унион, Београд
 - (3) Др Петар Милин, ванредни професор за ужу научну област Психологија, реизабран 29. 5. 2014, Филозофски факултет, Нови Сад

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме:
Александар (Петар) Кавгић
2. Датум рођења, општина, република:
11. 4. 1977, Осијек, СО Осијек, Република Хрватска
3. Датум и место одбране, наслов магистарске тезе:
9. 4. 2006, Филозофски факултет, Нови Сад; *Ађункти у староенглеском – генеративни приступ*
4. Научна област из које је стечено академско звање магистра наука:
лингвистика

III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Интерактивна настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: теоријски, методолошки и практични аспекти

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са знаком броја страна поглавља, слика, шема, графика и сл.

Дисертација обухвата 616 обележених страна и организована је на следећи начин: Кључна документацијска информација; Key Words Documentation; Апстракт, Кључне речи; Abstract, Key Words; Типографске конвенције; Садржај; Предговор (стр. 1-4); 1. Уводна разматрања (5-32), с одељцима: 1.1. Циљеви истраживања, 1.2. Организација истраживања, 1.3. Кратак преглед најважнијих теоријских принципа, 1.4. Организација даљег излагања; 2. Корпусна лингвистика: статус, теоријски и примењени аспекти (33-282), с одељцима: 2.1. Статус корпусне лингвистике у оквиру лингвистике, 2.2. Развој корпусне лингвистике, 2.3. Примена корпусне лингвистике у језичким истраживањима, 2.4. Примена корпусне лингвистике у нејезичким истраживањима, 2.5. Методика наставе корпусне лингвистике, 2.6. Нови светски трендови у образовању, 2.7. Стратегија развоја високошколског образовања у Србији до 2020. године, 2.8. Настава корпусне лингвистике у југоисточној Европи, свету и Србији, 2.9. Нови облици наставе, нове наставне методе, Стратегија 2020 и светски трендови у образовању; 3. Настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: предлог поставке интерактивног курса (283-451), с одељцима: 3.1. Преглед оквира за конципирање курса из корпусне лингвистике, 3.2. Циљеви, исходи и садржаји наставе корпусне лингвистике, 3.3. Потреба за увођење наставе корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике, 3.4. Проблеми и предложена решења при конципирању оптималног курса корпусне лингвистике; 4. Настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: експериментална реализација интерактивног курса (451-506), с одељцима: 4.1. Предлог општих принципа интерактивне наставе у хибридном окружењу, 4.2. Опис истраживања, 4.3. Пример припреме интерактивне теоријске наставе: историја, статус и принципи корпусне лингвистике, 4.4. Пример припреме интерактивне практичне наставе: израда, претраживање и основна

статистичка анализа корпуса, 4.5. Припрема и реализација интерактивне наставе лицем у лице, 4.6. Резултати евалуације експерименталног курса; 5. Завршна разматрања (507-527), с одељцима: 5.1. Рекапитулација, 5.2. Перспективе; Библиографија (528-553), с 429 нумерисаних јединица; Хиперлинкови (554-561), с 254 нумерисане јединице; Прилог 1: Списак пријављених тема дипломских и мастер радова на Одсеку за англистику Филозофског факултета у Новом Саду, од 2008. године до септембра 2013. године (563-572); Прилог 2: Активности наставе и учења (Teaching and Learning Activities, TLAs) (573-584); Прилог 3: Инструмент за сакупљање повратних информација од студената (поравнање активности са исходима и процена студентског оптерећења) (585); Прилог 4: Израда телепромптера и употреба опреме за аудио-визуелно снимање (587-596); Прилог 5: Упитник за процену прилагођености курса општем стилу учења студената и квалитета наставног доживљаја (преузето од Ni 2013: 210) (597); Прилог 6: Текстови који су написани за потребу снимања интерактивних предавања и демонстрација (599-616).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Тема ове дисертације су теоријски, методолошки и практични аспекти осмишљавања и одржавања интерактивног курса корпусне лингвистике на мастерским студијама англистике, што је сврстава у области корпусне лингвистике и методике наставе. У првом поглављу, *Уводна разматрања*, аутор дефинише циљеве свог истраживања, полазећи од оног најопштијег „да на систематичан и научно валидан начин попуни уочену празнину у домену истраживања која се баве наставом корпусне лингвистике, са засебним освртом на њене теоријске, методолошке и практичне аспекте” (стр. 7), који се сматрају међусобно повезаним и затим се детаљније образлажу понаособ. Циљеви се сужавају на то „да ова дисертација утврђује скуп кључних теоријских знања и од њих деривираних практичних вештина неопходних за сазнајно и образовно валидан курс корпусне лингвистике у оквиру дипломских академских студија англистике (који могу да послуже као пример и за друге студијске групе из области страних филологија), те нуди предлог најоптималнијих методолошких приступа за њихову медијацију у наставном процесу, као и практична решења која омогућавају стварну реализацију одабраних методолошких приступа” (стр. 8). Следи осврт на организацију истраживања, које обухвата три фазе: обраду доступне литературе, осмишљавање курса и одржавање курса, а потом кратак преглед најважнијих теоријских принципа корпусне лингвистике и интерактивне наставе, на којима је ово истраживање засновано. Уводно поглавље завршава се најавом организације даљег излагања.

Друго, најобимније, поглавље, *Корпусна лингвистика: статус, теоријски и примењени аспекти*, доноси исцрпан приказ општих и посебних аспеката корпусне лингвистике, који су релевантни за разраду конкретног интерактивног курса. Приказ почиње одређењем статуса корпусне лингвистике у оквиру лингвистике, те прегледом развоја корпусне лингвистике од њеног раног периода, преко Чомског до 1980-их година, па све до данашњих дана. У наставку је понуђен сажет, информативан и ваљано вербално и визуелно илустрован опис десет типова примене корпусне лингвистике у језичким истраживањима, које су уједно укључене у наставни програм интерактивног курса: појединачне речи, колокације и фразеологија, граматика речи, прагматика, појединачни регистри, међурегистарске варијације, дијалекти и национални језички варијетети, примењена лингвистика, студије превођења и историја језика. Целовитости ради, даје се и краћи опис примена корпусне лингвистике у нејезичким истраживањима, које обухватају области психологије, науке о књижевности, остале научне дисциплине и пословне примене. Преостали део овог темељног поглавља бави се општим и посебним аспектима наставе корпусне лингвистике, који су потанко и вишестрано размотрени у пет одељака, са следећим тежиштима: (1) методика наставе корпусне лингвистике, с обрадом настајања новог универзитета и његових кључних фактора, и интерактивне наставе, е-учења и његових учесника, стратегија, наставних ресурса и софтверских алатки, (2) нови светски трендови у образовању, с обрадом масовних отворених мрежних курсева (енг. massive open online course; MOOC), микроучења и мобилног учења, (3) стратегија развоја високошколског образовања у Србији до 2020. године, с обрадом Стратегије 2020, е-учења и хибридног окружења, садржаја курсева, импликација за конципирање конкретног курса корпусне лингвистике и нове улоге универзитетског наставника у оквиру Стратегије 2020, (4) настава корпусне лингвистике у југоисточној Европи, свету и Србији, с обрадом методологије анализе постојеће наставне праксе и тако добијених података за Србију, земље југоисточне Европе и земље енглеског говорног подручја, и (5) нови облици наставе, нове наставне методе, Стратегија 2020 и светски трендови у образовању, с рекапитулацијом претходних одељака и посебним нагласком на настави корпусне лингвистике. Читаво ово поглавље написано је обавештено и компетентно, поткрепљено бројним ефектним илустрацијама и отуда представља одличан увод не само у корпусну лингвистику као врло динамичан огранак лингвистике и најпоузданији методолошки приступ истраживању језика на свим нивоима, него и подједнако добар увод у најактуелније наставне методе, а нарочито у интерактивно е-учење, које се код нас, али не само код нас, још увек углавном налази у повоју.

Након детаљног и садржајног описа теоријских, примењених и педагошких аспеката корпусне лингвистике, у трећем поглављу, првом од два најважнија, *Настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: предлог поставке интерактивног курса*, представљају се, из свих битних углова, теоријске, методолошке и практичне поставке конкретног курса, које су определиле концепцију, структуру и реализацију овог пионирског подухвата. Прво се износе оквири за конципирање овог курса, разматрају његови циљеви, исходи и садржаји, указује на потребе за увођењем оваквог курса на мастерским студијама

англистике, да би се затим прешло на анализу уочених проблема при осмишљавању овог курса и, што је посебно значајно, на давање предлога за њихово адекватно решавање, који су разврстани у три групе: прво, теоријски проблеми, који захватају пројектовање курса и дефинисање његових исхода; друго, методолошки проблеми, који захватају избор од 12 језички и лингвистички оријентисаних практичних активности наставе и учења (енг. teaching and learning activities; TLAs), путем којих студенти треба да овладају предвиђеним знањима и вештинама из корпусне лингвистике, као и релевантне димензије ангажованости и оптерећености студената; и треће, практични проблеми, који захватају институционалне проблеме, постојеће видове знања и интересовања студената, као и технолошке и информационо-комуникационе предуслове нужне за успешну реализацију курса. У четвртом, комплементарном, поглављу, другом од два најважнија, *Настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: експериментална реализација интерактивног курса*, понуђено је више драгоцених искустава проистеклих из вишегодишње експерименталне реализације конкретног курса. Пре свега, разрађени су општи принципи интерактивне наставе у хибридном окружењу, а затим дат опис истраживања, који садржи и осврт на ограничавајуће факторе при спровођењу овог курса, те принципе конципирања и експерименталног спровођења курса. Следе два детаљна илустративна приказа припреме интерактивне наставе на овом курсу: један је посвећен теоријској настави на тему историје, статуса и принципа корпусне лингвистике, а други практичној настави на тему израде, претраживања и основне статистичке обраде корпуса. Ово поглавље завршава се освртом на припрему и реализацију интерактивне наставе лицем у лице и резултатима евалуације досад одржаних курсева. Свеукупан материјал понуђен у потоња два поглавља, у виду текста, илустрација, прилогâ и демонстрационог аудио-видео снимка пружа свеобухватну, прецизну и потпуну слику о овом курсу корпусне лингвистике и сведочи о томе да га је аутор изузетно пажљиво осмислио, сагледавши га из више међуусловљених теоријских, методолошких и практичних углова, укључујући и веома важан чинилац способности и потреба студената, и још га је пажљивије реализовао, узимајући у обзир примедбе студената и сопствена опажања о његовим добрим и мање добрим својствима. На тај начин креирао је оригиналан и иновативан, компјутерски потпомогнут интерактиван курс, који је предусретљив према студентима и јединствен по својој тематици, садржају, организацији и реализацији, не само у нашој средини, него, како је само истраживање раније показало, и знатно шире, и који стога може послужити као изванредан узор за креирање других сличних интерактивних универзитетских курсева, што је и био један од циљева овог истраживања. Последње, пето, поглавље, *Завршна разматрања*, доноси закључке спроведеног истраживања и указује на перспективе даљих активности у овој области, од којих треба истаћи процес испитивања и проверавања садашњих теоријских, методолошких и практичних решења у конкретним наставним ситуацијама, уз увођење нових параметара, што би довело до даљег усавршавања реализације овог већ и овако веома квалитетног курса корпусне лингвистике.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

НАПОМЕНА: Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду о томе.

Рад у научном часопису и тематском зборнику:

- (1) (2010). "Pragmatic Strategies of Describing Merchandise Condition in English and Serbian Classified Ads – Corpus-Based Investigation". *Годишњак Филозофског факултета у Новом Саду* 35/2: 219-232. [М 51 = 3]
- (2) (2012). „Утицај програма за помоћ при превођењу на квалитет превода: анализа паралелног енглеско-српског преводног корпуса”. У: С. Гудурић (ур.). *Језици и културе у времену и простору I. Тематски зборник*. Филозофски факултет, Нови Сад: 297-308. [М 14 = 4]
- (3) (2013). „Увођење наставе корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике – методички и програмски проблеми”. У: Б. Мишић Илић и В. Лопичић (ур.). *Језик, књижевност, вредности – језичка истраживања. Зборник радова*. Филозофски факултет, Ниш: 637-648. [М 14 = 4]
- (4) (2013). „Неологизми и новији колоквијализми у серији *Пријатељи* и поступци њиховог превођења на српски – анализа паралелног корпуса”. У: И. Живанчевић Секеруш (ур.). *Шести међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура”*. Зборник радова. Књига II. Филозофски факултет, Нови Сад: 801-811. [М 14 = 4]
- (5) (2014). "The Survival Rate of Slang: Diachronic Corpus-Based Frequency Analysis of Slang in *The*

Simpsons". In: Z. Đergović-Joksimović and S. Halupka-Rešetar (eds.). *English Studies Today: Prospects and Perspectives. Selected Papers from the Second International Conference English Language and Anglophone Literatures Today (ELALT 2)*. Filozofski fakultet, Novi Sad: 91-103. [M 44 = 2]

- (6) (2014, у штампи). "Ways of Adaptation of Fantasy Words from English in Serbian: an Analysis of a Parallel Corpus of Two Novels by J. R. R. Tolkien". У: Т. Прћић, М. Марковић, и др. (ур.). *Енглески језик и англофоне књижевности у теорији и пракси. Зборник у част Драгињи Перваз*. Филозофски факултет, Нови Сад: 235-254. [M 44 = 2]

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу:

- (7) (2009). „Интерактивна настава употребе информатичких технологија и двојезичних корпуса у превођењу”. *Међународна конференција „Кроз језике и културе”*, Херцег Нови, јун 2009. [M 34 = 0,5]
- (8) (2009). "Interactive and Multimedial Methods of English Language Teaching in Preadolescents and Young Adolescents with Special Needs and/or Motivational Problems". *Конгрес примењених лингвиста Србије*, Нови Сад, октобар/новембар 2009. [M 34 = 0,5]
- (9) (2009). "Pragmatic Strategies of Describing Merchandise Condition in English and Serbian Classified Ads – Corpus-Based Investigation". *Пети међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура”*, Нови Сад, децембар 2009. [M 34 = 0,5]
- (10) (2011). "Balancing Theoretical and Communicative Grammar Knowledge with CALT and e-Learning". *9th ELTA Conference "Learning – Teaching – Assessing: Strengthening the Links"*, Novi Sad, April 2011. [M 34 = 0,5]
- (11) (2012). „Примена е-учења у настави енглеског језика”. Предавање по позиву. Филозофски факултет, Ниш, април 2012. [M32 = 1,5]
- (12) (2012). „Увођење наставе корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике – методички и програмски проблеми”. *Међународна конференција „Језик, књижевност, вредности”*, Ниш, април 2012. [M 34 = 0,5]
- (13) (2013). "The Survival Rate of Slang: Diachronic Corpus-Based Frequency Analysis of Slang in *The Simpsons*". *The Second International Conference on English Studies "English Language and Anglophone Literatures Today 2 (ELALT 2)"*, Novi Sad, March 2013. [M 34 = 0,5]
- (14) (2013). "Teaching Corpus Linguistics at MA Level Interactively, Innovatively and Efficiently: Maximizing Theory Comprehension and Skill-Building". *Међународна конференција „Језици и културе у времену и простору 3”*, Нови Сад, новембар 2013. [M 34 = 0,5]

<p>VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:</p> <p>(1) Свеобухватно сагледани и исцрпно представљени релевантни теоријски и примењени аспекти корпусне лингвистике, укључујући типове њене примене у језичким и нејезичким истраживањима.</p> <p>(2) Свеобухватно сагледани и исцрпно представљени релевантни аспекти савремене методике наставе корпусне лингвистике, укључујући својства новог универзитета, интерактивне наставе и е-учења.</p> <p>(3) Брижљиво осмишљене, разрађене и образложене теоријске, методолошке и практичне поставке оригиналног, иновативног, према студентима предусретљивог и досад непостојећег интерактивног курса корпусне лингвистике, намењеног студентима мастерских студија англистике и заснованог на резултатима најновијих истраживања у областима корпусне лингвистике и методике наставе.</p> <p>(4) Пажљиво осмишљен, разрађен и уобличен скуп од 12 језички и лингвистички оријентисаних практичних активности наставе и учења (енг. teaching and learning activities; TLAs), путем којих студенти треба да усвоје предвиђена знања и вештине из корпусне лингвистике.</p> <p>(5) Пажљиво одабран, припремљен и презентован наставни материјал за успешну реализацију интерактивног курса корпусне лингвистике, који обухвата хардверску инфраструктуру, самостално развијену софтверску и аудио-видео подршку, те адекватну и приступачну литературу у штампаном и електронском облику.</p> <p>(6) Ваљано осмишљени, разрађени и примењени инструменти за мерење студентског оптерећења током курса, за проверу и оцењивање студентских знања и вештина, као и за студентско вредновање експерименталне реализације овог курса.</p>
<p>VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА: НАПОМЕНА: Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.</p> <p>Из целокупног излагања може се закључити да је кандидат у потпуности овладао изузетно обимном литературом, коју је веома детаљно приказао, критички сагледао и промислио, а у појединим важним аспектима и допунио сопственим виђењима и теоријским, методолошким и практичним иновацијама, заснованим на знању и искуству стеченом током вишегодишњег рада на осмишљавању, разрађивању и експерименталном одржавању описаног курса у настави са студентима мастерских студија на Одсеку за англистику Филозофског факултета у Новом Саду. Представљени резултати истраживања, као уосталом и читав текст, брижљиво су написани, добрим, јасним и убедљивим стилем, отиснути ефектним компјутерским слогом и допуњени бројним корисним графиконима и илустрацијама у боји, табелама и демонстрационим аудио-видео снимком, посебно приложеном на ДВД-у, што умногоме доприноси лакшем, пријатнијем и потпунијем праћењу ауторових објашњења и тумачења.</p>
<p>IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ: НАПОМЕНА: Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.</p>
<p>1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме?</p>
<p>Дисертација је написана у складу с образложењем наведеним у пријави теме.</p>
<p>2. Да ли дисертација садржи све битне елементе?</p>
<p>Дисертација садржи све битне елементе.</p>
<p>3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?</p>
<p>Ова дисертација представља оригиналан допринос науци о језику по следећим својим својствима:</p> <p>(1) први исцрпан и садржајан приказ на српском језику, у рангу опсежног прегледног чланка, теоријских и примењених аспеката корпусне лингвистике, укључујући њене примене у језичким и нејезичким истраживањима;</p> <p>(2) први исцрпан и садржајан приказ на српском језику, у рангу опсежног прегледног чланка, аспеката савремене методике наставе корпусне лингвистике, укључујући својства новог универзитета, интерактивне наставе и е-учења;</p> <p>(3) пионирски подухват целовитог осмишљавања и одржавања јединственог интерактивног курса корпусне лингвистике на мастерским студијама англистике, који је заснован на најновијим достигнућима корпусне лингвистике и методике наставе, и садржи оригиналну и иновативну разраду и примену његових теоријских, методолошких и практичних поставки;</p> <p>(4) пажљива разрада и примена скупа од 12 језички и лингвистички оријентисаних практичних активности наставе и учења, које чине окосницу спровођења курса у наставном процесу и</p>

<p>путем којих студенти треба да овладају предвиђеним знањима и вештинама из корпусне лингвистике;</p> <p>(5) пажљив одабир и припрема пратећег наставног материјала, који укључује и самостално развијену софтверску и аудио-видео подршку;</p> <p>(6) пажљива разрада и примена инструмената за мерење студентског оптерећења, проверу и оцењивање стечених знања и вештина, те вредновање експерименталне реализације овог курса;</p> <p>(7) ваљан превод с енглеског језика на српски терминологије из области корпусне лингвистике и наставе корпусне лингвистике.</p> <p>Резултати ове дисертације применљиви су најмање у следећим областима:</p> <p>(1) у универзитетској настави корпусне лингвистике, у првом реду на мастерским студијама англистике;</p> <p>(2) у општим и посебним теоријским и примењеним корпусним истраживањима енглеског језика, али и осталих језика и парова језика;</p> <p>(3) у институционалном и ванинституционалном усвајању знања и вештина везаних за креативну експлоатацију електронских корпуса код језичких и нејезичких истраживања;</p> <p>(4) у методици наставе енглеског као страног, другог или првог језика, као и осталих језика и парова језика;</p> <p>(5) у универзитетској настави свих оних предмета који се реализују путем интерактивних курсева.</p>
4. Недостаци дисертације и њихов утицај на резултат истраживања
У овој дисертацији нису уочени недостаци.
X ПРЕДЛОГ:
На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже:
<ul style="list-style-type: none"> - да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана - да се докторска дисертација враћа кандидату на дораду (да се допуни, односно измени) или - да се докторска дисертација одбија
На основу укупне оцене ове дисертације, Комисија, у најбољем уверењу, предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета да препоручи Сенату Универзитета у Новом Саду да рад <i>Интерактивна настава корпусне лингвистике на дипломским академским студијама англистике: теоријски, методолошки и практични аспекти</i> (урађен под руководством првог члана ове комисије) прихвати као докторску дисертацију, а кандидату мр Александру Кавгићу одобри усмену одбрану пред истом комисијом.

У Новом Саду, 26. 10. 2014.

Чланови комисије:

1. _____
Проф. др Твртко Прћић

2. _____
Доц. др Татјана Глушац

3. _____
Проф. др Петар Милин

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.